

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی قزوین
دانشکده دندانپزشکی

پایان نامه

جهت اخذ دکترای دندانپزشکی

عنوان

بررسی ارتباط آرتريت روماتوئيد با بيماري پريودنتال

اساتيد راهنما :

سرکار خانم دکتر کتايون برهان مجابي

سرکار خانم دکتر مهين لشکري

اساتيد مشاور :

سرکار خانم دکتر آسيه مظفري

سرکار خانم دکتر سونيا اويسي

نگارش :

فاطمه جوادى

شماره پايان نامه : ۵۶۴

سال تحصيلي : ۱۳۹۰-۱۳۹۱

چکیده:

زمینه و هدف: آرتریت روماتوئید یک بیماری چند سیستمی مزمن با علت احتمالی سیستم ایمنی است و بسیار مورد توجه جوامع پزشکی می باشد. از سوی دیگر بیماری پریودنتال دارای علائمی مانند تحلیل استخوان آلوئل و از دست رفتن دندان ها می باشد و در بسیاری از افراد جامعه از جمله بیماران مبتلا به آرتریت روماتوئید دیده می شود. هدف این مطالعه تعیین فراوانی و شدت بیماری پریودنتال در بیماران مبتلا به آرتریت روماتوئید بود.

روش کار: در این مطالعه که به روش historical cohort انجام پذیرفت، دو گروه ۵۰ نفره شامل گروه مورد که در آن بیماران مبتلا به آرتریت روماتوئید و گروه شاهد، متشکل از افراد سالم از لحاظ سیستمیک که از نظر سن و جنس با گروه مورد همسان شده بودند، شرکت داشتند. وضعیت پریودنتال این دو گروه شامل تعداد دندانها، خونریزی حین پروبینگ، عمق پاکت، از دست رفتن اتصالات پریودنتال، از دست رفتن استخوان آلوئل و پلاک ایندکس بررسی شد. داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS (version 19) و با آزمون های t-test و Mann-Whitney مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: شرکت کنندگان در هر دو گروه شامل ۴۵ زن و ۵ مرد با متوسط سنی ۴۴/۶۶ در گروه مورد و ۴۴/۹۶ در گروه شاهد بودند. در بیماران مبتلا به آرتریت روماتوئید نسبت به افراد سالم در گروه شاهد، میزان از دست رفتن اتصالات پریودنتال ($p=0/000$)، فراوانی نسبی مناطق دارای پاکت غیر نرمال ($p=0/001$)، میزان از دست رفتن استخوان آلوئل ($p=0/000$)، فراوانی نسبی مناطق دچار از دست رفتن اتصالات پریودنتال ($p=0/010$) و پلاک ایندکس ($P=0/010$) به طور معناداری بیشتر بود. میان دو گروه از نظر خونریزی حین پروبینگ، تعداد دندانها، فراوانی نسبی مناطق دچار از دست رفتن استخوان آلوئل ارتباط آماری معناداری یافت نشد ($P>0/05$). میان مصرف هیچ یک از داروها در گروه مورد با پارامترهای پریودنتال ارتباط آماری معناداری یافت نشد ($P>0/05$).

نتیجه گیری: بیماران مبتلا به آرتریت روماتوئید شرایط پریودنتال نامساعدتری داشتند و باید ملاحظات خاصی برای این بیماران در نظر گرفته شود، تا از پیشرفت پریودنتیت در آنها جلوگیری شود. این مطالعه می تواند آغازگر سری مطالعاتی باشد تا علت این ارتباط به صورت واضح مشخص شود.

واژگان کلیدی: آرتریت روماتوئید، بیماری پریودنتال، پلاک ایندکس، خونریزی حین پروبینگ، از دست رفتن استخوان آلوئل

Abstract

Background and Objective: Rheumatoid arthritis is one of the chronic multi-systemic diseases which is possibly caused by the immune system and is so important to the medical community. On the other hand periodontal disease has some symptoms such as alveolar bone and tooth loss, could be observed in most of the people, specially rheumatoid arthritis patients. The objective of this study is to assess the prevalence and severity of periodontal disease among rheumatoid arthritis patients.

Material and Method: In this study, which was undertaken through the historical cohort method, there were two groups of participants, one including rheumatoid arthritis patients, i.e., the case group, and the other including healthy people who were the same as case group in terms of age and gender i.e., the control group. Periodontal examination was performed for both groups and included tooth loss, bleeding on probing, pocket depth, clinical attachment loss, bone loss and plaque index. The data was analyzed by Microsoft SPSS (version 19.0), the Mann-Whitney test and the t-test.

Results: Participants in each group included 45 women and 5 men with a mean age of 44.66 in the case group and 44.96 in the other group. Our results showed that the case group statistically had more sites with clinical attachment loss ($P=0.010$), abnormal pocket depth ($P=0.001$), plaque index ($P=0.010$), bone loss ($P=0.000$) and clinical attachment loss ($P=0.000$). There was no statistical difference between two groups in bleeding on probing, number of teeth and sites of clinical attachment loss ($P>0.05$). There was no statistical relationship between medicines that were taken by the case group and different periodontal parameters ($P>0.05$).

Conclusion: rheumatoid arthritis patients have more periodontal problems in comparison with the control group and they should be under special care to prevent the progress of the disease. This work could be a starting point for a series of studies to clarify the cause of association between rheumatoid arthritis and periodontal problems.

Keywords: rheumatoid arthritis, periodontal disease, plaque index, bone loss, bleeding on probing

**Qazvin University of Medical Science
School of Dentistry**

*A Thesis
for doctorate Degree in Dentistry*

Title:

**Assessment of association between rheumatoid arthritis and periodontal
disease**

**Supervisor Professor by:
Dr.Katayun Borhan Mojabi
Dr.Mahin Lashkari
Consultant Professor by:
Dr.Asie Mozaffari
Dr.Sonia Oveisi**

***Written by:
Fateme Javadi***

Thesis No:564

Year: 1390-91